

Anneleen Van Offel te gast in onze leesgroep op 9 januari 2024

Als achttienjarige stond Anneleen Van Offel voor de keuze: net geslaagd in het toegangsexamen 'Geneeskunde' de artsenopleiding aanvatten of toch haar hart volgen na een succesvolle toegangsproof 'Woord' aan het Antwerps Conservatorium? Onder meer de uitstraling van het - door Anneleen zo bewonderde - jurylid Bart Moeyaert, trok haar over de streep: het zou Conservatorium worden!

Op haar 7e had ze het Dagboek van Anne Frank uitgeleend ('iets te heftig voor jouw leeftijd?', aldus een bezorgde bibliothecaris), op haar 15e ontdekte ze onder de letter 'O': Amos Oz. Ineens bleek 'schrijfster' een mogelijk beroep! In haar dromen zag ze in de Edegemse bib haar eigen naam reeds als 'Offel, Anneleen van' prijken ...

De fascinatie voor Israël/Palestina bleef groeien en ze gooide een eerste romanversie op papier.

Na vier reizen en ontelbare contacten in Tel Aviv, Haifa, Jeruzalem, Hebron ... rijpte haar debuut in 2020:

Hier is alles veilig.

Zoals ze toegaf in haar presentatie, is de titel ironisch: bij de moederfiguur? In het 'vader'-land?

Het verhaal volgt de reis van arts *Lydia*, stiefmoeder van *Immanuel*, die na tien jaar zonder enig contact op zoek gaat naar haar beschermeling. *Immanuel* – die zich net van het leven beroofd heeft nadat hij zich uitwendig - met een granaat - én inwendig - met een dodelijk schot op een Palestijnse - ook moreel onherroepelijk verwond heeft.

Behalve de fictieve Belgische moeder, zijn alle personages een samenballing van de ontmoetingen van de schrijfster. Alleen de orthodoxe maar zeer onconventionele rabbijn *Yitzhak* bestaat écht (zij het onder een andere naam).

Zo groeit in het verhaal van *Lydia* geleidelijk aan het beeld van *Immanuel*, waarbij dit personage, in een markant stilistisch keerpunt, zelf uitgebreid aan het woord komt.

De metafoer die het boek vanop de eerste bladzijde draagt, is de **barst**. Tussen de personages, tussen de vrouw en de man, tussen jood en niet-jood, tussen de geüniformeerde soldaten en de artistieke/pacifistische *White soldiers*, tussen de 'twee staten': desintegratie alom.

De roman schetst overigens niet alleen een beeld van de samenleving in Israël, hij houdt ook óns een spiegel voor. Zijn er ook in onze samenleving geen onderhuidse, subtielere belemmeringen die onze alom geprezen vrijheid inperken? "Het is niet omdat je het niet ziet, dat het er niet is", aldus Anneleen.

Een doordenkertje ...

Anneleen onderstreept ten slotte hoe ze uitvoerig research doet voor haar werk: tot in de kleinste details moet alles realistisch zijn en perfect kloppen. Het doel zelf van haar schrijven is een ander type onderzoek: in de ziel te kruipen van een personage. Zo gaat dit boek ook over 'familiebanden': kom je er ooit van los en zo ja, hoe? Een centraal thema daarbij: 'waar stopt het moederschap'? Daarbij geeft de auteur toe dat ze, nu ze zelf moeder is van een tweejarige dochter, de beginscène, moeder/dode zoon, niet meer zo expliciet zou kunnen schrijven. In haar volgende boek, *De stem van Sulina*, neemt Anneleen ons in een busje mee op sleeptouw tussen bron en monding van de Donau. Deze titel cirkelt dan weer wél rond zwangerschap.

Met deze vooruitblik ronden we deze namiddag stilaan af. De focus op de literaire kwaliteiten van *Hier is alles veilig* werd geregeld weggedrukt door de brandende actualiteit in het Midden-Oosten. Want ook in de microkosmos van onze leesgroep sijpelt de macrokosmos ongenadig door ...

Tijdens deze sessie bracht Anneleen het lied *Kol ha'olam kulo*¹ ten gehore, op YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=1WnEAXa1tFc> (duur 02:28 min; ook andere versies)

Frank Kloeck en Dirk Vermeiren

¹ In feite een citaat van rabbi Nachman van Breslov (1772-1810; zie Wikipedia): 'De hele wereld is een zeer smalle brug en het belangrijkste om te beseffen, is helemaal geen angst te hebben.'